

Jak wdrożyć Standardy Ochrony Dzieci w organizacji społecznej?

prowadząca: Jagoda Idzik

---

organizator:

FUNDACJA
IM. STEFANA BATOREGO

Masz
Głos

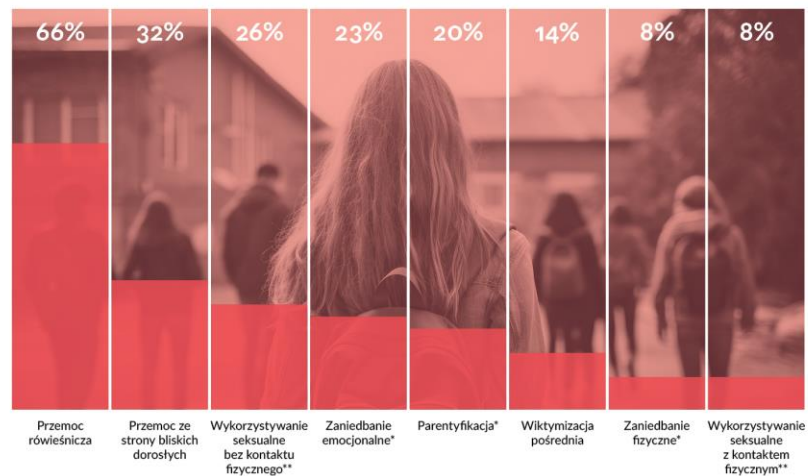
Jagoda Idzik

---

pedagożka, socjoterapeutka, trenerka grupowa Treningu Zastępowania Agresji. Aktywność zawodową rozpoczęła od wolontariatu w Centrum Wolontariatu w Lublinie, Ośrodkach Kuratorskich w województwie lubelskim i Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie. Na co dzień pracuje w Fundacji Sempre a Frente, gdzie jest członkinią Zarządu, a także odpowiada za grupy terapeutyczno-rozwojowe dla młodzieży, prowadzi warsztaty i konsultacje dla rodziców i specjalistów z obszaru zdrowia psychicznego młodych osób, zajmuje się tematyką związaną ze Standardami Ochrony Dzieci.

Przemoc wobec dzieci

*pytania zadawane od 12 r.ż., n = 1717.
**pytania zadawane od 13 r.ż., n = 1403.

Badanie na ogólnopolskiej próbie
N = 2026 nastolatków w wieku 11-17 lat.
Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce 2023

Sfinansowano ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości

- **79%** dzieci i młodzieży doświadczyło w swoim życiu choć raz przemocy lub zaniedbania;
- **52%** doświadczyło przemocy w roku poprzedzającym badanie;
- **27%** dzieci zostało skrzywdzonych więcej niż dwoma kategoriami przemocy (tzw. ACE's).

Po co (i dlaczego) to wszystko?

Zgodnie z Ustawą z dnia **28 lipca 2023 r.**

o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) organy zarządzające takimi placówkami, jak i organizatorzy tego rodzaju działalności mają obowiązek wdrożyć standardy dostosowane do charakteru i rodzaju podmiotu lub prowadzonej działalności.

Ustawa weszła w życie z dniem **15 lutego 2024 r.**,
a nowe obowiązki będą w pełni egzekwowalne od
15 sierpnia 2024 r.

Po co (i dlaczego) to wszystko?

DLACZEGO?

- By skutecznie przeciwdziałać krzywdzeniu dzieci i wzmacniać placówki w dążeniu do zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa.
- By wprowadzić procedury, które pozwalają odpowiednio wcześnie zareagować w przypadku obaw o dobro dziecka lub zapobiegać krzywdzeniu dzieci, zanim dojdzie do eskalacji przemocy wobec nich – niezależnie od źródła i typu tej przemocy.
- By komunikować, że dany podmiot troszczy się o dobro każdego dziecka, zabezpiecza personel i dba o swoją reputację.

Po co (i dlaczego) to wszystko?

KTO?

Obowiązek wdrażania standardów ochrony małoletnich dotyczy wszystkich podmiotów prowadzących działalność oświatową, opiekuńczą, wychowawczą, resocjalizacyjną, religijną, artystyczną, medyczną, rekreacyjną, sportową lub związaną z rozwijaniem zainteresowań, jak również świadczących usługi hotelarskie oraz turystyczne, a także prowadzących inne miejsca zakwaterowania zbiorowego, do których uczęszczają albo w których przebywają lub mogą przebywać dzieci.

Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży

- 1. POLITYKA**
Organizacja/instytucja ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

- 2. PERSONEL**
Organizacja/instytucja monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

- 3. PROCEDURE**
W organizacji/instytucji funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

- 4. MONITORING**
Organizacja/instytucja monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci

---

Niektóre wymogi ustawowe

1. Obowiązek weryfikacji osób przyjmowanych do pracy (m.in. Rejestr Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym, informacja z rejestru karnego polskiego i/lub zagranicznego).

2. Obowiązek przyjęcia standardów ochrony małoletnich, które określają:

- kodeks bezpiecznych relacji (personel–dziecko, dziecko–dziecko),
- procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka,
- zasady dostępu do Internetu i ochrony przed szkodliwymi treściami,
- zasady przeglądu i aktualizacji standardów,
- sposób udostępniania standardów rodzicom i dzieciom,

Niektóre wymogi ustawowe

- wyznaczenie osób odpowiedzialnych za przyjmowanie zgłoszeń, uruchamianie odpowiedniej ścieżki interwencji i udzielenie dziecku krzywdzonemu wsparcia, przygotowanie personelu do wdrożenia standardów,
- zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do wdrożenia standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania,
- sposób dokumentowania zgłoszeń, przygotowania personelu i oceny funkcjonowania standardów,
- plan wsparcia (naprawczy) dla dziecka.

Niektóre wymogi ustawowe

3. Standardy muszą uwzględniać sytuację dzieci z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

4. Standardy powinny być sformułowane w sposób przystępny i zrozumiały dla małoletnich oraz udostępnione zarówno na stronie internetowej, jak i w widocznym miejscu w placówce.

5. Placówka ma obowiązek co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny i aktualizacji standardów.

Co to znaczy “Wersja zrozumiała dla dzieci”?

[fragment Zasad Bezpiecznego Kontakt, oddział psychiatrii dzieci i młodzieży]

Będziemy szanować Twoje trudne emocje, które możesz odczuwać w związku z zasadami panującymi na oddziale, w tym zasadą kontroli personelu nad pacjentami. Czas przebywania w łazience jest ograniczony i jeśli go przekroczysz będziemy mieć prawo do otworzenia kabiny łazienkowej i sprawdzenia, czy nic Ci się nie stało. Wcześniej jednak Cię o tym poinformujemy i zapowiemy, że musimy otworzyć drzwi. Może się też zdarzyć, że jeśli będzie tego wymagało Twoje bezpieczeństwo, w czynnościach higienicznych będzie Ci towarzyszyć członek personelu, aby upewnić się, że Jesteś bezpieczna/y/e. Dołożymy starań, aby w takich sytuacjach zachować się wobec Ciebie empatycznie i dyskretnie, aby jak najmniej nadużyć Twojego komfortu. Zobowiązujemy się do tego, że jeśli będziemy musieli przekroczyć Twoją prywatność w wyżej opisany sposób, członek personelu dokonujący kontroli będzie tej samej płci, z którą się identyfikujesz, aby było to dla Ciebie mniej trudne.

Co to znaczy „wersja zrozumiała dla dzieci”?

[fragment Zasad Bezpiecznego Kontakt, szpital dziecięcy]

1. Możesz nam powiedzieć, jak powinniśmy się do Ciebie zwracać.
2. Masz prawo wiedzieć, jak nazywa się osoba, która Cię leczy i czym się zajmuje. Jeśli sama zapomni się przedstawić, możesz ją o to spytać.
3. Jeżeli czegoś nie rozumiesz lub nie wiesz, na czym polega Twoje leczenie, zabieg lub terapia, a chcesz się tego dowiedzieć – pytaj śmiało! Postaramy Ci się to wyjaśnić.
4. Będziemy Cię traktować z szacunkiem. Nie będziemy Ci opowiadać bajek, że nie boli, jeśli może zboleć.

**Z międzynarodowych danych wynika, że zaledwie
2-6% dzieci fałszywie oskarża rodziców/opiekunów
o przemoc, natomiast aż 75% dzieci stara się ochronić
sprawców, utrzymując, że nie są krzywdzone.**

Faller, K. C. (2007). Coaching children about sexual abuse: A pilot study of professionals' perceptions. *Child Abuse & Neglect*, 31(9), 947-959.

O'Donohue, W., Cummings, C., & Willis, B. (2018). The frequency of false allegations of child sexual abuse: A critical review. *Journal of Child Sexual Abuse*, 27(5), 459-475.

Trocmé N, Bala N., (2005). False allegations of abuse and neglect when parents separate. *Child Abuse & Neglect*, 29(12), 1333-1345.

Bradley, A. R., & Wood, J. M. (1996). How do children tell? The disclosure process in child sexual abuse. *Child Abuse & Neglect*, 20(9), 881-891.

Standardy funkcjonujące nieformalnie

(„wszyscy to wiemy”, „nie musimy tego spisywać”, „to oczywista wiedza”)

NIE SĄ

Polityką ochrony dzieci

I NIE WYPEŁNIAJĄ

ustawowego obowiązku posiadania standardów ochrony małoletnich.

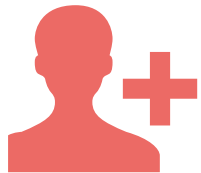
Polityka ochrony dzieci to kompleksowy dokument opracowany i wdrożony przez organizację, którego celem jest zrealizowanie w praktyce standardów ochrony dzieci (małoletnich).

Procedury interwencji – zasady ogólne

Procedura powinna:

- wynikać z założenia, że celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia dziecka i zapewnienie mu bezpieczeństwa;
- opierać się na przepisach prawa i przewidzianych w prawie ścieżkach interwencji odpowiadających różnym kategoriom krzywdzenia;
- określać, jakie kroki powinien podjąć każdy pracownik, który podejrzewa, że dziecko może być krzywdzone;
- uwzględniać fakt, że sprawcą krzywdzenia może być rodzic/opiekun dziecka, inna osoba dorosła w jego otoczeniu (także pracownik podmiotu), a także inne dziecko;
- wskazywać konkretną osobę (funkcję), do której należy kierować informacje o podejrzeniu krzywdzenia dziecka i która jest odpowiedzialna za prowadzenie interwencji;
- określić, w jaki sposób rejestrowane są informacje o przypadkach podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz podjętych w placówce interwencjach;
- zawierać plan wsparcia dziecka/plan naprawczy.

GRUPA ROBOCZA

- Powołana przez kierownictwo
- Szeroka reprezentacja
- Konsultacje
- Wyznaczony koordynator/ka

ZASADY PRACY GRUPY

- Jak często się spotykamy?
- W jakim trybie podejmujemy decyzje?
- Jak komunikujemy się z kierownictwem?
- Jaki jest realistyczny plan działania?

AUDYT I OCENA RYZYKA

- Rejestracja na stronie standardy.fdds.pl
- Ankieta
- Plan działań
- Obszary ryzyka i ocena ryzyka

OPRACOWANIE POLITYKI

- Jakie mamy oczekiwania, jaka jest specyfika naszej placówki?
- Jakie mamy dokumenty i co regulują, co należy dodać lub zmienić?
- Jaka powinna być struktura naszej Polityki?
- W czym może nam pomóc wzór Polityki ochrony dzieci?

Od czego zacząć?

Standardy ochrony małoletnich

Czy wiesz, że od **15.02.2024** wszystkie podmioty pracujące z dziećmi będą zobowiązane do wprowadzenia **standardów ochrony małoletnich**?

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę jest ekspertem w tym obszarze. Od ponad 15 lat promujemy i wdrażamy standardy w Polsce. Teraz pomożemy **BEZPŁATNIE** także Twojej organizacji.

Symptomy krzywdzenia dzieci, jakie możemy zaobserwować

- Nagłe zmiany w zakresie apetytu, snu, poziomowi energii;
- objawy somatyczne: częste oddawanie moczu, infekcje dróg moczowych, szybkie bicie;
- serca, zespół jelita drażliwego, zaparcia, bóle głowy, zaburzenia miesiączkowania, omdlenia;
- relacje pomiędzy opiekunem a dzieckiem: czy występuje dystans fizyczny, czy młoda osoba ma przestrzeń, żeby sama się wypowiedziała;
- wyraźnie odmienne zachowanie dziecka w obecności rodzica/opiekuna;
- zwłoka czasowa w zgłaszaniu się do lekarza;
- samookaleczenie: nacięcia, ale też zdrapywanie strupków, trądziku, skubanie skóry (również na głowie);
- strach wobec osób konkretnej płci - lgnięcie do osób konkretnej płci;
- stan fizyczny dłoni: paznokcie, skóry;
- pogorszenie koncentracji, uwagi;
- opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym;
- reakcja na dotyk;
- przejawy zachowań seksualnych u dzieci przed okresem dojrzewania;

Symptomy krzywdzenia dzieci, jakie możemy zaobserwować

- wybiórczość pokarmowa: niechęć do produktów typu jogurty;
- niechęć do rozebrania się;
- „dziwne” zmiany w obrębie jamy ustnej;
- trudność w położeniu się na brzuchu;
- „dzwoneczek”.

Baza wiedzy

<https://standardy.fdds.pl/standardy-w-dzialaniu/organizacje>

<https://fdds.pl/co-robimy/kampanie/reaguj.html>

<https://zwjr.pl/artykuly/pierwsza-pomoc-emocjonalna>

<https://gadki.fdds.pl>

<https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2023/1606>

Dziękujemy!

---

www.maszglos.pl

<https://www.facebook.com/maszglos/>

**Masz
Głos**